

Vadovėlis

Gamtos mokslai

2

klasė

Maži milžinai

šviesa

TURINYS

1. MOKAUSI TYRINĖTI GAMTĄ 8

Kodėl augalui svarbios jo dalys?	10
Ko reikia, kad augalas augtų?	12
Kuriuos Lietuvos augalus pažįstu?	14
Kokius gyvūnus pažįstu?	16
Kodėl svarbi Lietuvos raudonoji knyga?	18
Kodėl vilkas ir jautis negyvena kartu?	20
Kodėl sliekas gyvena žemėje, o bebras – prie vandens?	22
Kodėl augalų vaisiai ir sėklos tokie skirtingi?	24
Pasitikrink, ko išmokai!	26

2. TYRINĖJU ENERGIJĄ 28

Kas žmogui teikia energijos?	30
Kaip išmatuoti temperatūrą?	32
Kodėl man šilta, o kitam šalta?	34
Kokiame puodelyje arbata ilgiau išliks šilta?	36
Kuo naudinga elektra?	38
Kaip taupyti elektros ir šilumos energiją?	40
Kuri medžiaga nepraleidžia šilumos?	42
Pasitikrink, ko išmokai!	44

TYRINĖJU REIŠKINI „LAIKAS“ 46

Kaip pamatyti gamtos laikrodį?	48
Ar galima pakeisti gamtos laikrodį?	51

3. MOKAUSI BŪTI SAUGUS 54

Kaip elgtis su pavojingomis medžiagomis?	56
Kaip saugiai elgtis gamtoje?	58
Ką daryti sutikus gyvūną?	60
Kodėl ne visus augalus ir grybus galima liesti?	62
Kaip sukurti žaidimą apie saugų elgesį gamtoje?	64
Pasitikrink, ko išmokai!	66

4. MOKAUSI PAŽINTI MEDŽIAGAS 68

Iš ko pagaminti daiktai?	70
Kuo skiriasi medžiagos?	72
Kaip pasirinkti tinkamą popierių?	74
Kodėl rūšiuojamos atliekos?	76
Kokių savybių turi įvairios medžiagos?	78
Ką turiu žinoti apie ugnį?	80
Kaip pagaminti neperšlampamą audinį?	82
Pasitikrink, ko išmokai!	84

TYRINĖJU REIŠKINI „VANDUO“ 86

Kodėl vanduo – gyvybės šaltinis?	88
Kaip panaudoti vandens jėgą?	90

KĄ VEIKTI VASARĄ? 92

ŽODYNĖLIS 94

PASITIKRINK, KO IŠMOKAI! ATSAKYMAI 98

1. MOKAUSI TYRINĖTI GAMTĄ

KAŠ SUŽINOSIME?

- Kodėl augalui svarbios jo dalys.
- Kokių sąlygų reikia, kad sėklos sudygtų ir augalas augtų.
- Kurie krūmai ir žolės auga mano aplinkoje.
- Kodėl svarbi Lietuvos raudonoji knyga.
- Kaip augalai ir gyvūnai prisitaiko prie aplinkos.

Mūsų aplinkoje gyvena daug įvairių augalų, gyvūnų ir grybų. Vienus jų matome kasdien, o kiti yra labai reti. Būk atidus ir pastebėsi daug įdomių dalykų gamtoje.

KAŠ TYRINĖSIME?

- Vandens judėjimą augalu.
- Kokią įtaką augalo augimui daro šviesa.

➡ P. 3

Ko mokysimės, ką veiksime?

KĄ KURSIME?

- Plakatą apie saugomus augalus ir gyvūnus.
- Sėklų parodą.

Ką jau žinai, moki? Aptark su klasės draugais.

moks.link/bhwr

KODĖL VILKAS IR JAUTIS NEGYVENA KARTU?

1 Kaip gyvena jautis? O vilkas? Perskaityk ir sužinok.

Jautis – naminis gyvūnas, galvijas, karvių patinas. Jo protėvis – tauras.

Jaučiai su karvėmis gyvena bandomis. Minta žolę. Aktyvūs dieną. Žmonės nuo seno augina jaučius ir karves. Stato jiems tvartus, gano pievose, ruošia šieno atsargas žiemai.

Pilkasis vilkas – laukinis gyvūnas, priskiriamas prie stambiųjų plėšrūnų. Naminių šunų protėvis. Vilkai gyvena poromis, žiemą buriasi į gaujas po 5–7 vilkus ir kartu medžioja. Bendrauja kūno kalba, urzgimu, staugimu (girdėti už 10–16 kilometrų) ir uosle. Aktyvūs sutemus ir naktį.

- a) Ką sužinojai apie jautį?
- b) Ką sužinojai apie vilką?

2 Kaip žmogus augina galvijas? Kada aktyvūs vilkai? Pažiūrėk vaizdo įrašus.

3 Pažaiskite žaidimą „Laukinis ar naminis gyvūnas“.

Išsirinkite žaidimo vedėją. Žaidimo vedėjas kitiems žaidėjams vardija laukinius ir naminius gyvūnus. Jei gyvūnas laukinis, žaidėjai sutrepsi. Jei gyvūnas naminis, rodo stogelį virš galvos. Jei žaidėjas suklysta, iškrenta iš žaidimo.

P. 14–15

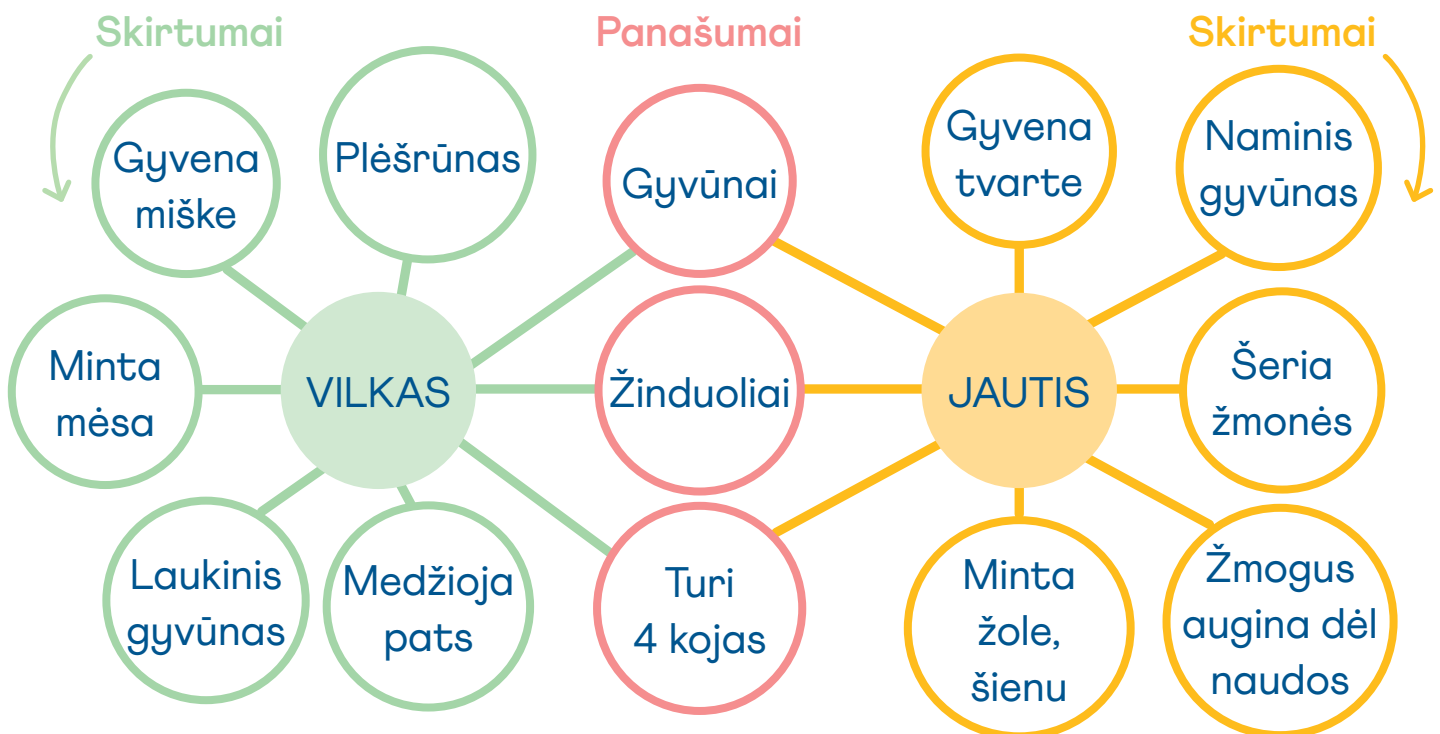

Laukiniai gyvūnai gyvena laisvėje, patys randa maisto, vengia žmogaus. **Naminiai gyvūnai** gyvena žmogaus įrengtame būste, žmogus rūpinasi jų pašaru ir gerove.

Yra įvairių mąstymo žemėlapių. Dvigubo burbulo mąstymo žemėlapis padeda pastebėti panašumus ir skirtumus.

4 Patyrinėk dvigubo burbulo mąstymo žemėlapij. Palygink vilką ir jautį.

- Kuo vilkas ir jautis panašūs? O kuo skiriasi?
- Ar galėtų vilkas ir jautis gyventi kartu tvarte? Kodėl?

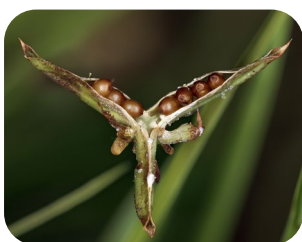
- Pasakyk po du laukinio ir naminio gyvūno pavyzdžius.
- Pasakyk po du laukinio ir naminio gyvūno skirtumus.
- Ar išgyventų laukinėje gamtoje naminis šuo? O karvė? Kodėl?

PASITIKRINK, KO IŠMOKAI!

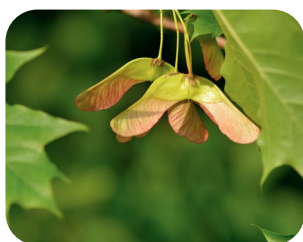

Galvok tik apie tai, ko mokeisi šiame skyriuje. Neleisk mintims nuklęsti.

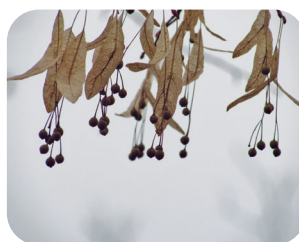
1 Kurių augalų vaisius ir sėklas platina vėjas?

A

B

C

D

E

F

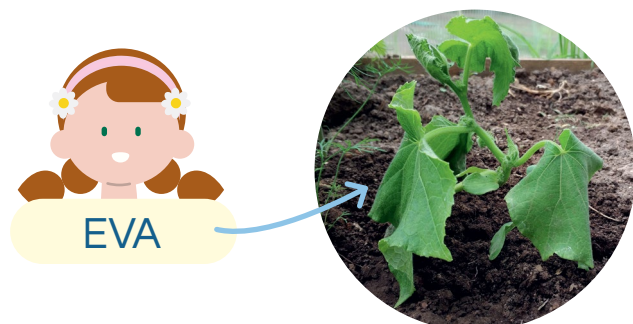

G

H

2 Eva ir Greta augina po tokį patį augalą. Įsižiūrėk į juos abu ir palygink. Ko trūksta Evos auginamam augalui?

a) Šviesos

b) Vandens

c) Dirvožemio

P. 64

3 Perskaityk, kaip vaikai apibūdino augalo stiebo funkciją. Kuriam vaikui pritarti?

KAJUS

Augalo stiebu vanduo, maisto ir mineralinės medžiagos pernešamos iš vienos augalo dalies į kitas.

Augalo stiebas siurbia vandenį, maisto ir mineralines medžiagas ir laiko augalą dirvoje.

JORIS

4 Kurie gyvūnai įrašyti į Lietuvos raudonąją knygą?

a) Nilo krokodilas

b) Kukutis

c) Didysis flamingas

d) Paprastoji lūšis

e) Žuvis skraiduolė

Atlik mokytojo parinktą testą.